

Mezinárodní trienále JABLONEC, Oděv a jeho doplněk zařadil Odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií Ministerstva kultury České republiky mezi své čtyři prestižní akce (Bienále grafického designu - Moravská galerie Brno, Bienále výtvarného umění a Bienále architektury - italské Benátky).

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou připravilo společně s partnery rozsáhlý projekt Mezinárodní trienále JABLONEC 2011, Oděv a jeho doplněk, který volně navazuje na Mezinárodní výstavy skla a bižuterie pořádané v 60., 70. a 80. letech minulého století v Jablonci nad Nisou a dále na Oděv a jeho doplněk realizovaný muzeem v letech 1998, 2000, 2005 a Mezinárodní trienále JABLONEC 2008.

Partnery projektu byly Okresní hospodářská komora Jablonec nad Nisou, Svaz výrobců skla a bižuterie a Eurocentrum Jablonec nad Nisou.

Cílem trienále bylo:

- Etablovat výrobu skla a bižuterie jako národní tradici ČR
- Vytvořit tradici českého designu a módy
- Propojit bižuterní - sklářský - textilní průmysl - textilní výzkum a vývoj
- Propojit módní a bižuterní návrháře profesionály a studenty tak, aby vznikl oděv, jehož nedílnou součástí je bižuterie
- Zapojit studenty odborných a uměleckoprůmyslových škol do procesu módní tvorby
- A v neposlední řadě prezentovat kulturního dědictví ČR

Přípravy probíhaly již od roku 2010

Již na začátku roku 2010, dne 13. ledna proběhla velká módní přehlídka JABLONEC 2010, kde muzeum využilo oděvů z minulého ročníku Oděvu a jeho doplňku a připomnělo blížící se Trienále 2011. Módní přehlídky se účastnili významní hosté, např.: manželka předsedy Vlády ČR paní Dana Fischerová, 1. náměstek ministra kultury JUDr. František Mikeš a další. Předcházela jí i tisková konference.

V rámci příprav trienále a v rámci propagace projektu uvedlo muzeum módní přehlídku:

- 6. 3. 2010 na plese generálního štábu AČR, Mladá Boleslav
- 12. 4. 2010 na česko-polském semináři Módní trendy s módní přehlídkou
- 15. 5. 2010 v Jelenogorské oblasti v Karpaczi, Polsko
- 20. 9. 2010 na večeru CzechTourismu, Praha Žofín
- 18. 11. 2010 na večeru ČSOB v jabloneckém Městském divadle
- 25. 11. 2010 na večeru Unicreditbanky v knihovně Liberec

V červnu roku 2010 muzeum zadalo tvorbu 2 oděvů a jejich doplňků v módním trendu 2011/2012 profesionálním bižuterním a oděvním návrhářům. Školy si vylosovaly umělecké období, z kterého budou vycházet při tvorbě oděvů budoucnosti (např. Egypt, starověké Řecko, starověký Řím, románské období, atd.)

V září předchozího roku 2010 studenti i profesionální návrháři odevzdali návrhy oděvů a jejich doplňků a přípravný tým trienále, složený ze zástupců škol, firem a muzea, odsouhlasil realizaci všech dodaných návrhů.

Na konci listopadu profesionální návrháři i studenti svou tvorbu odevzdali a muzeum mohlo začít s přípravou módní přehlídky JABLONEC 2011.

Scénografii výstavy i módních přehlídek připravil Mgr. Petr Kolínský.

Mezinárodní trienále JABLONEC 2011, Oděv a jeho doplněk v roce 2011 obsahovalo:

- Oděv a jeho doplněk, interaktivní výstavu a módní přehlídku
- Výstavu Mistr křišťálu
- Lednovou módní přehlídku
- Publikaci Jablonecké výstavy
- Semináře, přednášky
- Muzejní programy, tvůrčí dílny
- Bižuterní jarmark

Lednová módní přehlídka JABLONEC 2011 (12. ledna 2011)

Lednovou módní přehlídkou vytvořenou z nových modelů určených pro výstavu Oděv a jeho doplněk muzeum podpořilo bižuterní a oděvní návrháře, umělecké a odborné školství, tradiční sklářský a bižuterní průmysl. Lednová módní přehlídka je v Jablonci nad Nisou každoročním ukazatelem životaschopnosti tradiční sklářské a bižuterní výroby na Jablonecku. V části historie muzeum netradiční a fenomenální formou prezentovalo kulturní dědictví ČR.

Oděv a jeho doplněk (16. června - 25. září 2011)

Interaktivní výstava, módní přehlídky a výtvarný ateliér navázaly na tradici Oděvu a jeho doplňku z let 1998, 2000, 2005. Účastnili se 32 významní čeští módní a bižuterní návrháři, bižuterní firmy a 11 středních a vysokých škol. V letošním roce muzeum již podruhé umožnilo tvorbu a prezentaci i jedné základní škole, která je ve svých osnovách zaměřena na výtvarnou výchovu.

Základní scénář výstavy i módní přehlídky byl stejný jako v minulých ročnících Oděvu a jeho doplňku: propojení částí Historie - Současnosti - Budoucnosti. V letošním roce bylo zadáno téma pro muzeum a školy: Zdobení člověka od pravěku po současnost. Profesionální návrháři se měli ve svých návrzích inspirovat módními trendy 2011 - 2012.

Muzeum v části Historie představilo zdobení člověka od starověku po secesi, představilo unikátní historické šperky a oděvní doplňky z ojedinelé sbírky Waldes. Po ukončení trienále se stává tato část výstavy novou stálou expozicí s názvem Věčná touha po kráse - Šperk tří tisíciletí v Galerii Belveder. V následujícím období ji muzeum hodlá rozšířit do celého prostoru veřejné galerie.

Módní a bižuterní návrháři pro Současnost vytvořili 2 oděvy pro výstavu i lednovou módní přehlídku. Modely, jejichž nedílnou součástí byla bižuterie, byly vystaveny v tematických sálech Hlavní budovy muzea.

Budoucnost je v rukou studentů škol. Pracovní týmy složené ze studentů oděvních a uměleckoprůmyslových středních a vysokých škol se inspirovaly historií a představily své oděvy budoucnosti v Galerii Belveder.

Mistr křišťálu

Významná jablonecká bižuterní firma Preciosa pořádá každoročně soutěž pro studenty uměleckoprůmyslových středních a vysokých škol v Libereckém kraji. V oborech skleněné bižuterie a svítidel i v loňském roce zadala firma práce na téma shodné s hlavním projektem roku Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou, a to Zdobení člověka od pravěku po současnost volně Inspirace historií. Muzeum se ještě podílí na vyhodnocení soutěžních prací. I slavnostní vyhlášení cen probíhá ve vestibulu muzea.

Výstava vybraných oceněných prací byla součástí výstavy Oděv a jeho doplněk v Galerii Belveder.

Publikace Jablonecké výstavy

Publikace pojednává o historii jabloneckých výstav bižuterie, jejichž tradice má své prvopočátky v 70. letech 19. století. Text není zaměřen na chronologický popis událostí, ale především na postížení širších souvislostí, pokouší se zachytit měnící se atmosféru doby i proměny fenoménu jabloneckých výstav. Podstatnou část knihy tvoří obrazový doprovod, fotografie ze sbírkového fondu muzea. Křest knihy proběhl dne 21. července 2011.

Tvůrčí dílny

Tvůrčí dílny v nově otevřeném barokním sklepení Galerie Belveder na téma papírový šperk, papírové oděvy proběhly v termínech:

- 21. - 24. června 2011 pro školy
- 10. září 2011 pro veřejnost
- 13. - 16. září 2011 pro školy

Bižuterní jarmark

V období od 16. - 24. července 2011 doprovázel Mezinárodní trienále JABLONEC 2011 Bižuterní jarmark. Ve vestibulu nabízely firmy Svazu výrobců skla a bižuterie své výrobky a na letní scéně vystupovaly hudební skupiny. Módní přehlídka Oděv a jeho doplněk zakončila každý podvečer.

Semináře a přednášky

Dne 19. září 2011 proběhl pro laickou i odbornou veřejnost seminář na téma Módní trendy příštího období, přednášela ak. mal. Nina Provaan Smetanová, Etika nejen v krejčovských salonech, přednášela Mgr. Marie Matyášová a o Půvabu dámských kabelek přednášela PhDr. Ludmila Růženecká.

Hodiny a klenoty

Organizátoři veletrhu, který je oborově podobně zaměřen jako muzeum, zařadili do svého programu módní přehlídku Oděv a jeho doplněk a přednášky o unikátních sbírkách muzea, které měla připraveny Mgr. Kateřina Hrušková.

Výsledky akce, zhodnocení projektu

Mezinárodní trienále JABLONEC 2011, Oděv a jeho doplněk je stěžejním projektem Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou. Projekt oceňují uměleckoprůmyslové a odborné střední a vysoké školy, považují jej za zcela ojedinělý. Taktéž se vyjadřují i profesionální účastníci trienále, návrháři i oděvních a bižuterních firem. Zápisy z Návštěvní knihy potvrzují mimořádnou úspěšnost akce.

Z reakcí návštěvníků, z reakcí samotných účastníků i partnerů projektu je zřejmé, jak je důležité pokračování Oděvu a jeho doplňku i v dalších letech. Lidé akci přijali jako akci navazující na nejzákladnější tradice Jablonecka, s kterými jsou oni sami bytostně spjati. Muzeum v rámci trienále připravilo novou stálou expozici s názvem Věčná touha po kráse - Šperk tří tisíciletí. K expozici vydalo pracovní listy a katalog. Mimořádně zdařilá instalace je vnímána jako klenot v Jablonci nad Nisou, jako odměna za to, že se člověk vydal ze středu města, kde leží Hlavní budova muzea, do Galerie Belveder, kde byla instalována část Budoucnost a část Historie výstavy Oděv a jeho doplněk.

Nad rámec projektu byla účast muzea na veletrhu Hodiny a klenoty ve dnech 24. - 25. 9. 2011 módní přehlídkou a přednáškami o unikátních sbírkách Waldes, které spravuje Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou.

Svaz výrobců skla a bižuterie plánuje ve spolupráci s muzeem, že představí Oděv a jeho doplněk i v zahraničí.

Jelenogorské centrum kultury v Jelení Hoře společně s Muzeem skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou a Krkonošským muzeem v Jelení Hoře a galerií BWA v Jelení Hoře připravilo Art&Glass Festival v termínu 1. - 3. 7. 2011. Projekt byl spolufinancován z prostředků Evropské unie v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj a ze státního rozpočtu Polské republiky prostřednictvím Euroregionu Nisa. Překračujeme hranice.

Dokumentace a archivace projektu

Muzeum natočilo módní přehlídku JABLONEC 2011, zahájení výstavy Oděv a jeho doplněk a Bižuterní jarmark na elektronickém nosiči DVD. Muzeum dále vydalo propagační letáčky v několika cizojazyčných mutacích a jeden přehledový leták - katalog k výstavě. V rámci propagace trienále byl vydán i Cykloprůvodce Libereckým a Ústeckým krajem pěšky i na kole.

Ekonomické zhodnocení

Celkové náklady na akci dosáhly 2.957.294,62 Kč, z toho 1.202.294,62 Kč v roce 2010 a 1.755.000,- Kč v roce 2011.

Poděkování za finanční podporu projektu patří Ministerstvu kultury ČR (2 mil.Kč), Městu Jablonec nad Nisou (300 tis. Kč), Nadaci Preciosa (100 tis. Kč), Euroregionu NISA (500 tis. Kč) a ČSOB Jablonec nad Nisou (5 tis. Kč).

Zapsala: Ing. Jaroslava Slabá
říjen 2011